26/02/2025

Security Studies and Rule of Law Association
1200 Genève

MAYDANOZ DÖNER ŞİRKETİNE YÖNELİK OPERASYONLAR

Board of Directors of Security Studies and the Rule of Law Association

Maydanoz Döner Şirketi Hakkında

Maydanoz Döner, 2018 yılında Ömer Şeyhin tarafından Somca Gıda bünyesinde kurulmuş ve kısa sürede Türkiye genelinde 65 ilde 300'den fazla şubeye ulaşarak önemli bir başarı elde etmiştir. Birçok AK Partili siyasetçi ve tanınmış isim, Maydanoz Döner şubelerinin açılışlarına katılarak destek vermiştir.

Operasyonun Arka Planı ve Gelişmeleri

21 Şubat 2025 tarihinde, Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma kapsamında, Maydanoz Döner şirketi aracılığıyla KHK'lılara finansal destek sağladığı iddiasıyla operasyon düzenlenmiştir.

"Kıskaç-40" adı verilen bu operasyon, Antalya merkezli olarak 31 ilde eş zamanlı gerçekleştirilmiş ve toplamda 353 kişi gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınanlar arasında birçok KHK'lı yer almaktadır. Operasyon sonrasında şirkete kayyım atanmış ve 126 kişi tutuklanmıştır. Gözaltına alınanlar arasında şirketin yönetim kurulu başkanı ve üyeleri de bulunmaktadır.

Operasyonun Gerekçeleri ve Mevcut Durum

Soruşturma kapsamında, Maydanoz Döner'in Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile ihraç edilen kişileri istihdam ettiği ve bu kişilere ortaklık verdiği iddia edilmiştir. Şirkete yönelik operasyon yapılmasının tek gerekçesi KHK ile kamu görevinden çıkarılan kişileri istihdam etmek ve onlara ortaklık vermektir.

Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) tarafından hazırlanan raporda, şirket ile KHK'lılar arasında yaklaşık 220 milyon liralık finansal işlem hacmi tespit edildiği belirtilmiştir. Ancak, bu işlemlerin detayları ve suç unsuru teşkil edip etmediği konusunda net bilgiler bulunmamaktadır.

Operasyonların KHK'lılar Üzerindeki Etkileri

Bu tür operasyonlar, KHK'lılar üzerinde derin etkiler bırakmaktadır. KHK ile ihraç edilen bireyler, sivil ölüme terk edilmekte ve çalışma hayatından dışlanmaktadır. Birçok kurum ve kuruluş, bu kişilere ve hatta çocuklarına dahi iş imkânı sunmamakta, sosyal hayattan tecrit edilmelerine neden olmaktadır. Örneğin, AK Parti Isparta İl Başkanı Osman Zabun, kamudan ihraç edilen memurlar için "Gitsinler ağaç kökü yesinler" ifadesini kullanarak, bu kişilerin sosyal hayattan dışlanmasını ve ekonomik olarak zor durumda bırakılmasını desteklemiştir. Sonuç olarak KHK ile kamu görevinden çıkarılan kişilere yönelik bir "sosyal soykırım" uygulanmaktadır.

Sonuç, Değerlendirme ve Beklentiler

Maydanoz Döner'e yönelik operasyon, şirketin faaliyetlerinin suç unsuru içerip içermediği konusunda tartışmalara yol açmıştır. KHK'lıların çalıştırılması ve ortak edilmesi gibi gerekçelerle yapılan bu tür müdahaleler, KHK'lılar mensuplarının ekonomik ve sosyal hayatta maruz kaldığı ayrımcılığı bir kez daha gündeme getirmiştir. Bu bireyler, ülkede güvende olmadıklarını hissetmekte, iş fırsatlarından mahrum bırakılmakta ve kendi girişimlerinde dahi ayrımcılığa uğrayarak ulusal ve uluslararası sözleşmelerle korunan yaşam hakları kısıtlanmaktadır.

Bu durum, uluslararası insan hakları normlarıyla da çelişmektedir. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 23. maddesi, herkesin çalışma, işini serbestçe seçme ve adil çalışma koşullarına sahip olma hakkını güvence altına alır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8. maddesi, özel hayat ve aile hayatına saygı hakkını düzenlerken, 14. maddesi ayrımcılık yasağını içerir. Bu bağlamda, KHK'lılar mensuplarının maruz kaldığı uygulamalar, uluslararası hukukun temel ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

Maydanoz Döner şirketine yapılan operasyonlar sonrasında Erdoğan hükümetinin benzer girişimlerde bulunacağı değerlendirilmektedir. Bu kapsamda söz konusu operasyonlar KHK’lıları istihdam eden veya edecek işverenler üzerinde baskı unsuru oluşturacaktır. İşverenler kendilerinin de benzer soruşturmalara maruz kalmaması için KHK’lılara istihdam etmekte çekingen davranacaktır. Söz konusu durum da adli bir tehdit ile karşılaşmayan KHK’lıların ülkede huzur ve güvenle yaşamasın engelleyecektir. Söz konusu operasyonun ardından KHK’lı istihdam eden işletmeler KHK’lı çalışanların iş akitlerine son verebilirler. Sonuç olarak, Erdoğan hükümeti KHK’lılara hayat hakkı tanımamaktadır.